

KÄVLINGE KOMMUN
kommunen@kavlinge.se

2024-03-11

1 (18)

Dnr- SI 2023:8666

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Tolvåkerskolan F-6 i Kävlinge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Tolvåkerskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Tolvåkerskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av *Tolvåkerskolan F-6*.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Tolvåkerskolan F-6* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag följer upp och analyserar kunskapsresultaten, undervisningen och värdegrundsuppdraget. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att rektorn skaffar sig en god bild av skolenhetens kunskaps- och värdegrundresultat genom att tillsammans med lärarna och elevhälsan göra klassavstämningar i mitten av varje termin samt betygs- och resultatanalyser vid terminernas slut. Vidare gör rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet en samlad analys av skolenhetens arbete och resultat efter avslutat läsår. Rektorn följer upp kunskapsresultat på såväl individ- som gruppnivå med utgångspunkt i betyg och omdömen, resultat på nationella prov och Skolverkets bedömningsstöd samt flera screeningar i matematik, svenska och engelska som lärare och elevhälsan genomför i samtliga årskurser vid förutbestämda tidpunkter under läsåret. Tillsammans med personalen jämför och analyserar rektorn kunskapsresultat utifrån bland annat ämne, årskurs, klass och kön samt över tid. Undervisningens kvalitet följer rektorn upp genom lektionsobservationer och diskussioner vid medarbetarsamtal samt genom att delta i, eller ta del av dokumentation av, arbetslagsmöten, fortbildningstillfällen, konferenser och lärarnas arbete med att utveckla undervisningen. Rektorn är även delaktig i arbetet med att utforma lokala

arbetsplaner. Dessa arbetsplaner bygger på läroplanen och beskriver konkret vad som ska tas upp i de olika ämnena och hur det ska bedömas. Planerna utformas av lärarna gemensamt och används än så länge främst i årskurs 4–6 där de styr mycket av undervisningens innehåll och utförande. Värdegrundsarbetet och hur det integreras i undervisningen följer rektorn upp vid klassavstämningar och elevråd samt genom enkäter till alla skolans elever varje termin. Rektorn intervjuar även tre–fyra elever per klass varje läsår för att få en fördjupad bild av läget i skolan. Vidare är rektorn med i skolenhetens likabehandlingsgrupp som bland annat följer upp skolans värdegrundsarbete och leder arbetet mot kränkande behandling. Rektorn följer dessutom upp arbetet med värdegrundsuppdraget genom återkommande diskussioner med elever och personal, såväl informellt som inom ramen för skolenhetens mötesstruktur. Skolan har sedan flera år schemalagt arbete med värdegrundsfrågor i alla årskurser varje vecka som skolans val. Då arbetar lärarna med en bank av diskussionsfrågor och övningar som har byggts upp av lärarna och fritidshemspersonalen i samverkan. Rektorn säkerställer att det pågår ett värdegrundsarbete i undervisningen i samband med lektionsobservationer och via den biträdande rektorn som även arbetar som lärare. Värdegrundsarbetet i undervisningen tar rektorn dessutom del av när hen är med och utvärderar och diskuterar undervisningen samt tar fram de lokala arbetsplanerna.

Utvecklingsåtgärder och resursfördelning

Granskningen visar att rektorn utifrån sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om en resursfördelning som syftar till att möta identifierade behov. Utifrån den samlade uppföljningen konstaterar rektorn att måluppfyllelsen vid skolenheten generellt är hög och att undervisningen är av god kvalitet. Rektorn noterar emellertid att måluppfyllelsen är lägre i matematik, NO och vissa SO-ämnen. För att öka måluppfyllelsen har skolan under de senaste två åren arbetat med att följa upp resultaten tidigt och regelbundet genom att utöka antalet screeningar och införa ett årshjul för screening där det tydligt framgår vad som ska testas och när. Tanken är att fler regelbundna screeningar ökar möjligheten att tidigt upptäcka elever som riskerar att inte nå målen och kunna sätta in åtgärder. Efter att tester under föregående läsår visat att läsförståelsen var lägre än väntat i årskurs 6 kunde rektorn genom analys av skolans samlade provresultat, betyg och bedömningar konstatera att lägre resultat var kopplade till utmaningar i läsförståelse av framför allt faktexter. Rektorn beslöt därför att rikta in skolans gemensamma utvecklingsarbete på ökad läsförståelse genom att utveckla arbetet med strategier för läsning. Tanken är att det även ska öka måluppfyllelsen eftersom rektorns analys visar att bristande läsförståelse påverkar såväl elevernas förmåga till problemlösning i matematik som möjlighet att ta till sig fakta i NO- och SO-ämnen. Eftersom skolan tidigare framgångsrikt ar-

betat med kollegialt lärande i form av aktionsforskning i lärpar valde rektorn tillsammans med lärarna att använda den metoden även för arbetet med läsförståelse. I arbetet, som leds av biträdande rektorn tillsammans med skolans förstelärare, fick lärarna under höstterminen ta del av föreläsning från elevhälsan samt arbeta med digitalt material kopplat till läsförståelse. De arbetar även i lärpar och grupper med aktiviteter för ökad läsförståelse som de gemensamt sammanställer, diskuterar och utvärderar. Utvecklingsarbetet följs upp, dels genom att uppföljning ingår i den valda arbetsmodellen och dels genom rektorns ordinarie uppföljning av undervisning och resultat. Rektorn uppger att utvecklingsarbetet hittills har resulterat i att lärarna blivit bättre på att använda digitala läromedel för lästräning, men att det ännu är för tidigt att se om det har gjort avtryck i elevernas kunskapsresultat. Vidare har rektorn i sin uppföljning noterat lägre måluppfyllelse i svenska som andraspråk (SVA) i flera årskurser. Rektorn kopplar i sin analys detta till att skolan saknade behörig SVA-lärare, trots att den de senaste åren har fått fler elever som läser SVA. Rektorn har därför anställt en SVA-lärare som, förutom att undervisa elever, stöttar övriga lärare samt arbetar med studiehandledning, är mentor för några elever och deltar i skolans studieverkstad där elever kan få extra stöttning och hjälp. Rektorn har även noterat lägre studiero i vissa elevgrupper och vidtagit förbättringsåtgärder på detta område, vilket beskrivs närmare i avsnittet Trygghet och studiero. Av intervjuer med rektorn och personalen framgår att rektorn fördelar resurser utifrån elevernas behov. Såväl rektorn som lärarna och representanterna för elevhälsan beskriver ett tätt och välfungerande samarbete i personalen som gör att de kan hjälpas åt att fördela resurser i form av exempelvis tid med resurspersonal sinsemellan. Tillsammans med biträdande rektorn, specialpedagogen och specialläraren följer rektorn varje månad upp resursfördelningen och hur den eventuellt kan förändras. Fördelning av resurser diskuteras även i möten med arbetslag och elevhälsan. Underlag för uppföljningen av resursanvändningen är skolans resultat samt uppgifter från personal och elever.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger goda förutsättningar för kollegial samverkan samt försäkrar sig om att det pågår ett lärande i kollegiet som leder till utveckling av undervisningen. Av inkommen dokumentation samt intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsans representanter framgår att rektorn har organiserat flera forum för samverkan. Lärarna är indelade i två arbetslag där även speciallärare respektive specialpedagog ingår. Varannan vecka träffas lärarna i sina arbetslag och varannan vecka träffas alla lärare tillsammans. Både arbetslags- och lärarmötena fokuserar på planering och utvärdering. Alla skolans lärare möts dessutom varje vecka i konferenser som fokuserar på kollegialt lärande i form av utvecklingsarbete, arbetsplatsträff, arbete inom ämneslag samt information från huvudmannen. För att lärare i praktisk-estetiska ämnen

ska få möjlighet att planera och diskutera undervisning och bedömning med ämneskollegor har de ämnesträffar med lärare från andra skolor i kommunen två gånger per termin. Utöver de regelbundna mötena har alla skolans lärare goda möjligheter att samverka spontant i det dagliga arbetet samt genom att de har schemalagd gemensam planeringstid. Lärarna har dessutom inbokad tid för rådgivning och diskussioner med specialläraren eller specialpedagogen varje vecka. Genom att både göra lektionsbesök och delta i de flesta av skolenhetens regelbundna möten har rektorn goda möjligheter att följa upp lärarnas planering och arbete samt att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Alla möten och planeringar dokumenteras dessutom så att såväl rektorn som lärare och elevhälsans personal kan ta del av det. Rektorn följer även upp både undervisningen och det kollegiala lärandet vid medarbetarsamtal, genom att göra lektionsobservationer och delta i kompetensutvecklingsinsatser samt via den biträdande rektorn som även arbetar som lärare och på så sätt blir en länk mellan övriga lärare och rektorn.

Granskningen visar vidare att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av personalen. Av intervjuer med såväl rektorn som personalen framgår att lärarna samarbetar mycket och har samsyn kring både arbets- och förhållningssätt. Lärarna har även tillsammans utarbetat de lokala arbetsplanerna som är en gemensam planering för de olika ämnena. Dessa används än så länge främst i årskurs 4–6, men håller på att utvecklas även för de lägre årskurserna. Det finns även ett rutinhäfte som beskriver vilka rutiner som gäller. Rektorn följer upp personalens arbets- och förhållningssätt i samtal, såväl informella som genom skolenhetens mötesstruktur, samt genom att ta del av planeringar och utvärderingar. Av intervju med rektorn framgår att hen tar upp skolans gemensamma förhållningssätt till lektionsstruktur, studiero och värdegrundsarbete redan vid anställningsintervjun när hen rekryterar personal. Skolan har inga obehöriga lärare och har sällan haft det, men om de har lärare som är nya i yrket så får de samarbeta med mer erfarna kollegor kring både undervisning och bedömning.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn följer upp undervisningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv och leder skolans jämställdhetsarbete. Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att kön är en parameter som rektorn utgår från i sin uppföljning och analys av skolans kunskaps- och värdegrundsresultat. Tillsammans med lärarna och elevhälsans personal analyserar rektorn orsakerna bakom eventuella könsmonster och skillnader mellan pojkar och flickor. I rektorns uppföljning av undervisningens kvalitet och värdegrundsarbetet, som beskrivs under rubriken "Uppföljning och analys" ovan, ingår även att se hur frågor om jämställdhet behandlas i undervisningen. Resultaten visar att flickor har högre genomsnittlig meritpoäng än pojkarna och att det är fler

flickor som får högre betyg och omdömen. Rektorn kopplar i sin analys detta till att pojkar i vissa årskurser har en mer negativ syn på läsning än flickor och att flickor generellt är mer positivt inställda till skolarbetet. För att stärka pojkarnas lust att läsa har lärarna bland annat arbetat med att diskutera val av litteratur och läsuppgifter. Rektorn och lärare uppger att de arbetar för att öka studiemotivationen genom att samtala om studieteknik, ambition och inställning samt leta efter positiva förebilder bland eleverna. Det framgår även att rektorn och personalen diskuterar normer, könsmönster och frågor om eventuella skillnader mellan pojkar och flickor på elevhälsomöten, arbetslagsmöten, lärarkonferenser och övriga möten inom ramen för skolenhetens mötesstruktur. Vidare framgår att lärarna tänker på kön när de fördelar talutrymme och sätter samman grupper. I undervisningen får eleverna bland annat lära sig om och reflektera kring könsmönster och könsroller förr och nu, framför allt i svenska samt SO- och NO-ämnena. Jämställdhetsfrågor ingår även i det schemalagda värdegrundsarbetet som alla klasser har varje vecka. Där diskuterar de bland annat frågor om jämställdhet, relationer och alla likas värde samt håller övningar på teman som "stopp – min kropp". Rektorn styr arbetet med jämställdhet genom att delta i personalens planeringsmöten och i utformandet av de lokala arbetsplanerna samt genom att i möten och samtal vinnlägga sig om att lärarna arbetar med läroplanens kapitel 1 och 2 i åtanke.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och strukturerad så att lektionerna har ett sammanhängande upplägg som tydliggör mål och syfte. Av lektionsobservationer samt intervjuer med rektorn, personal och elever framgår att undervisningen har en tydlig struktur och ett logiskt flöde mellan olika delar. Lärarna inleder i allmänhet med att gå igenom vad lektionen ska innehålla. De visar innehållet på tavlan och berättar hur det förhåller sig till arbetsområdet, tidigare och kommande lektioner samt till ämnets lärandemål. Lärarna tar både upp syfte och mål med de enskilda lektionerna eller momenten och med hela området eller ämnet. Exempelvis genom att knyta an till läroplanen, tala om framtida yrkesliv eller genom att låta eleverna gemensamt reflektera över den långsiktiga nyttan av att kunna ord på främmande språk eller att höja sin puls regelbundet. Efter den inledande presentationen följer ofta en lärarledd genomgång som i sin tur följs av diskussioner, arbetsuppgifter, färdighetsträning och praktiskt arbete enskilt, i par eller i grupp. Av intervju med lärare framgår att de varierar både arbetssätt och uppgifter för att eleverna ska behålla sitt engagemang och få visa sina kunskaper på olika sätt. Bland annat får eleverna lösa uppgifter i lärobok eller på lösblad, spela in film, rita och måla, spela teater, bygga modeller, leka lekar, spela spel, skriva fritt samt ta reda på fakta och förmedla på olika sätt. De får dessutom använda digitala verktyg för informationssökning och färdighetsträning. När eleverna ska arbeta självständigt eller i grupp delar lärarna upp instruktionerna i flera steg så att de ska vara lätta att följa och ser till att lektionernas olika delar är tidsmässigt balanserade så att eleverna kan upprätthålla både koncentration och engagemang. Av intervjuer med lärarna framgår att de är överens om att de ska knyta ihop säcken på slutet genom att kort repetera lektionens innehåll, låta eleverna reflektera över vad de har lärt sig eller utvärdera innehållet eller sin egen prestation.

Vidare visar granskningen att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och bibehåller sitt engagemang i arbetet. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna ger eleverna ett aktivt stöd i undervisningen. Bland annat genom att ställa vägledande frågor, hjälpa till med strategier, förklara på andra sätt och ge instruktioner steg för steg. Vid genomgångarna visar och förklarar lärarna på olika sätt som exempelvis genom att berätta, visa bilder, skriva på tavlan, använda bildstöd och praktiskt visa vissa moment. Flera lärare har listor med nyckelbegrepp på tavlan och speciella platser i klassrummet där de sätter upp sammanfattningar och instruktioner så att eleverna själva kan gå dit och titta om de behöver en snabb repetition. När eleverna under de observerade lektionerna arbetar med uppgifter går lärarna runt såväl till de elever som räcker upp handen som till de som inte gör det och svarar på frågor, ställer följdfrågor, kontrollerar hur arbetet går, eller ger stöd och tips på hur eleverna kan komma vidare.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna i undervisningen och medvetet arbetar för att stärka deras motivation och självförtroende. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarna visar sina höga förväntningar på eleverna genom att utgå från att eleverna kan följa med i instruktionerna och förstår vad de ska göra. Det framgår även att lärarna förmedlar till eleverna att de tror på dem och att de ofta säger saker som att eleverna kommer att klara av uppgifterna och att de arbetar bra. Rektorn uppger att hen kan se lärarnas höga förväntningar på eleverna i planeringar och genom att alla lärare i sitt arbete utgår från att alla elever ska nå målen. Av intervju med lärare och elever framgår att lärarna uppmuntrar och stärker elevernas tro på sin egen förmåga på flera olika sätt. Exempelvis arbetar de kontinuerligt med att ge återkoppling på elevernas insatser, berömma dem, påpeka när de klarar av saker och uttrycka en tro på elevernas förmåga att komma vidare. Lärarna uppger att de arbetar för att få alla elever att vara delaktiga och berättar för dem att det är viktigare att delta än att alltid svara rätt. Lärarna berättar också att de arbetar för att stärka det positiva och uppmärksamma även när de svagare eleverna klarar sina uppgifter. Under de observerade lektionerna uppmuntrar lärarna löpande eleverna genom att bekräfta deras svar på frågor, ge positiv respons på elevernas arbetsuppgifter samt berömma elevernas arbetsinsats.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar undervisningen till elevgruppen så att arbetet stimulerar och utmanar eleverna, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Av intervjuerna framgår att lärarna differentierar undervisningen genom att se till att det finns arbetsuppgifter som utmanar både de elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling och de som inte har gjort det. Exempelvis får eleverna uppgifter på olika nivåer och i flera ämnen finns läroböcker med olika svårighetsgrad. Lärarna berättar att de ibland använder avidentifierade exempeltexter så att eleverna kan se hur texter på olika nivåer kan se ut och själva välja vilken nivå de siktar på. I vissa ämnen får eleverna även göra färdighetsträning digitalt via olika appar eller program där lärarna kan anpassa svårighetsgraden efter vad hen vet om elevernas kunskapsnivå. När eleverna arbetar enskilt eller i grupp ger lärarna muntliga instruktioner och hjälper elever som behöver det genom att förtydliga och dela upp uppgifter och instruktioner. Elever som snabbt blir klara med sina uppgifter får ofta arbeta fördjupande eller utveckla sitt arbete på olika sätt, exempelvis genom mer omfattande skrivuppgifter. Det förekommer även att elever för att utmanas får läsa ämnen eller delar av ämnen på en annan årskursnivå. Vidare framgår att lärarna stundtals delar in klasserna i mindre grupper för att bättre kunna stötta elever på olika nivå. Detta underlättas av att specialläraren och specialpedagogen medverkar i undervisningen i de

olika klasserna under vissa lektioner. Även lärare i praktisk-estetiska ämnen deltar i vissa teorilektioner för att underlätta gruppindelning. I årskurs 1–2 finns varje vecka flera tillfällen då eleverna är uppdelade genom att personal från fritidshemmet arbetar praktiskt med halva klassen och läraren teoretiskt med den andra halvan. Även detta underlättar arbete på olika nivåer i mindre grupper.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen innehåller övningar och frågor där elever får möjlighet att reflektera, både kring sitt eget lärande och kring frågor utan givna svar. Eleverna får även lära sig strategier som ger dem möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att lärarna låter eleverna reflektera över sitt lärande på flera sätt. Bland annat uppmanar lärarna eleverna att efter avslutade lektioner eller arbetsområden reflektera över vad de har lärt sig eller sin egen prestation. Reflektionen kan ske i form av gemensamma diskussioner, samtal eller genom att eleverna på olika sätt får värdera lektionens innehåll eller sin arbetsinsats. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår vidare att eleverna får lära sig olika strategier för att lösa uppgifter och att undervisningen innehåller moment där eleverna själva får välja både metod och svårighetsgrad. Exempelvis får eleverna i flera ämnen arbeta i par eller grupper och tillsammans diskutera och förklara för varandra hur de tänker och hur de löser olika uppgifter. Lärarna visar då olika sätt att tänka och hur eleverna kan ta sig an arbetet. Eleverna får även arbeta i stationer där de får hjälpa varandra att hitta metoder att gemensamt lösa uppgifter eller prova sig fram och hitta olika strategier och arbetssätt. Av intervju med elever framgår vidare att de får reflektera över och diskutera frågor utan givet svar. De får också uttrycka sina åsikter och motivera sina ståndpunkter.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt låter elevernas synpunkter påverka hur undervisningen genomförs. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att eleverna främst får vara med och välja inriktning och sätt att arbeta och att valmöjligheterna baseras på elevernas ålder och mognad. Av intervjuer med elever framgår att det exempelvis händer att lärarna i inledningen av ett moment eller arbetsområde undersöker vad eleverna kan om ämnet och låter deras kunskaper och intresse påverka hur mycket fokus de lägger på olika delar av innehållet. Som tagits upp ovan innehåller undervisningen även övningar och uppgifter där eleverna får möjlighet att välja hur och på vilken nivå de vill arbeta. Lärarna uppmanar eleverna att efter avslutade lektioner eller arbetsområden, förutom ovan nämnda reflektion över sin egen insats och lärande, även reflektera kring hur de upplevde undervisningen. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare framgår att eleverna får utvärdera undervisningen med olika metoder som diskussioner, samtal, exit-ticket, tummen upp eller ner,

gemensamma reflektionsfrågor samt skriftliga utvärderingar. Frågor om undervisningen ingår även i de enkäter som skolan genomför varje år. Av intervju med lärare framgår att elevernas synpunkter påverkar undervisningen genom att lärarna anpassar arbetssätt, val av uppgifter och hur mycket tid de lägger på olika moment för att spegla både elevernas intresse och deras behov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolans arbete för studiero

Granskningen visar att skolan har ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero som eleverna deltar i. Av intervjuerna med rektorn, lärare och elevhälsans representanter framgår att lärarna har samsyn kring och återkommande diskuterar både vad studiero är och arbetssätt för att skapa en lugn klassrumsmiljö, såväl informellt som inom ramen för skolenhetens mötesstruktur. Bland annat diskuteras studiero på elevhälsomöten och vid de klassavstämningar som hålls i mitten av varje termin. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs genom enkäter varje termin samt genom utvecklingssamtal, hälsosamtal och olika informella samtal under läsåret. I samband med elevenkäterna intervjuar rektorn tre-fyra elever per klass för att få en djupare och mer tydlig bild av läget gällande bland annat studiero. Genom kartläggningen har rektorn konstaterat att studieron generellt är god på skolan, men att den är sämre i en årskurs samt att det finns enstaka elever eller grupper som har utmaningar som påverkar studieron. Därför har rektorn beslutat att vidta åtgärder som att exempelvis öka bemanningen och underlätta gruppindelning i vissa klasser med hjälp av resurspersonal, lärare i praktisk-estetiska ämnen samt specialläraren och specialpedagogen. Lärare och resurspersonal har även fått stöd i form av handledning och föreläsningar av skolpsykolog och specialpedagog från den centrala elevhälsan kring bland annat bemötande

av elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. För att stötta elever med stora stödbehov och samtidigt öka studieron i vissa klasser har rektorn beslutat om att starta en så kallad flexverksamhet. Det är en mindre undervisningsgrupp i en egen lokal där eleverna får undervisning av specialläraren tillsammans med sina ordinarie lärare och resurspersonal. Rektorn har även fördelat om resurser för att öka bemanningen i grupper med mindre studiero. Av intervju med rektorn och lärare framgår att skolans förebyggande och främjande arbete för studiero bygger på tydliga och gemensamma strukturer. Lärarna berättar att deras gemensamma strukturer i undervisningen, som att ha tydliga inledningar som knyter an till mål, skriva upp lektionsinnehåll och uppgifter på tavlan samt att använda tidshjälpmedel och bildstöd, bidrar till studiero. Även tydliga rutiner för förflyttningar och att eleverna har fasta platser i klassrum och matsal syftar till att skapa en lugn undervisningsmiljö. Lärarna uppger att de dessutom har studiero i beaktande när de delar in eleverna i grupper. Vidare finns det nedskrivna ordningsregler för såväl skolan som helhet och för klassrummen. Eleverna deltar i utformning och revidering av reglerna genom återkommande diskussioner på mentorstid samt klass- och elevråd. Eleverna i årskurs 4–6 får även skriva under ett förväntansdokument som bland annat tar upp studiero. Av intervjuerna framgår vidare att lärarna återkommande resonerar med eleverna om vad studiero är och vilken nivå som passar vid olika uppgifter. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarnas vanligaste åtgärder för att skapa en lugn miljö är att säga till elever när de är högljudda eller gör annat än det planerade skolarbetet. På lektionerna räcker det oftast med att lärarna påminner eleverna om att dämpa ljudnivån och stöttar dem i att komma vidare med uppgifter för att de ska behålla uppmärksamheten på undervisningen.

Skolans arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete för att skapa en trygg skolmiljö som bygger på en kartläggning av elevernas upplevelse av trygghet. Av insänt material och samtliga intervjuer framgår att elevernas trygghet kartläggs genom enkäter varje termin samt genom utvecklingssamtal, hälsosamtal och informella samtal under läsåret. De elevintervjuer som rektorn gör i samband med elevenkäterna bidrar till en fördjupad bild av tryggheten. Skolan har dessutom en likabehandlingsgrupp som träffas ett par gånger per termin och då bland annat följer upp och kartlägger tryggheten genom att leta efter mönster i skolans kränkings- och tillbudsanmälningar. För att kartlägga otrygga platser på skolan genomför rektorn varje läsår trygghetsvandringar tillsammans med elevrådet. Den senaste kartläggningen visade att elever i vissa årskurser upplevde mindre trygghet än andra samt att vissa yngre elever påverkade andras trygghet genom ett utåtagerande beteende. Rektorn konstaterade i sin analys att det var raster och personalbemanning på skolgården som var riskområden som påverkade

tryggheten. Rektorn ser nu därför till att det är mycket personal ute på rasterna och förändrar rastscheman efter förutsättningarna så att det alltid ska vara personal där det behövs. De erbjuder även gemensamma rastaktiviteter och har en rastbod där eleverna hjälper till att låna ut lekredskap. Av intervjuer och insänt material framgår att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt kopplat till trygghet. Till exempel säger alla lärare till elever som säger fula ord eller uppför sig olämpligt på annat sätt. Som en del av det främjande och förebyggande trygghetsarbetet ordnar personalen återkommande temaveckor kring vänskap och skolgemensamma dagar då elevgrupperna blandas för att stärka känslan av gemenskap och låta de äldre eleverna bli positiva förebilder för de yngre. Även de värdegrundslektioner som alla klasser på skolan har varje vecka ingår i trygghetsarbetet. Då får eleverna bland annat göra samarbetsövningar och arbeta med frågor som hänger samman med trygghet, som frågor om relationer, allas lika värde och att man får se ut som man vill. Elevhälsan arbetar också med värdegrundsfrågor utifrån sin årsplan och träffar exempelvis klasser för att prata om samtycke och relationer. Detta arbete redovisas till rektorn som är med i elevhälsans möten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar betyg, omdömen och resultat på nationella prov i syfte att identifiera eventuella skillnader och avvikelser. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn följer upp och analyserar omdömen och betyg för alla årskurser i alla ämnen och gör jämförelser mellan olika ämnen, årskurser, flickor och pojkar samt över tid i syfte att upptäcka eventuella avvikelser och mönster i bedömning och betygssättning. Av intervjuerna framgår att rektorn och elevhälsan diskuterar bedömning och betygssättning med lärarna vid klassavstämningar, inför utvecklingssamtal och betygs- och resultatanalyser vid varje

termins slut samt löpande inom ramen för skolenhetens mötesstruktur. Rektorn uppger att hen har noterat viss variation mellan bedömningarna i årskurs 1–3 och i årskurs 4–6 som hen härleder till att det saknas betygskriterier för de lägre årskurserna. Hen berättar även att lärarna ibland tycker att det är svårt att bedöma enskilda elever i NO- och SO-ämnena då mycket av arbetet där görs i grupp. För att öka likvärdigheten har rektorn diskuterat bedömning med lärarna tillsammans med specialpedagog samt infört sambedömningar av nationella prov och screeningar. Vidare jämför rektorn även skolans betyg och bedömningar med resultat på nationella prov för att identifiera eventuella avvikelser. Rektorn har bland annat identifierat att betygen i ett ämne var högre än resultat på nationella provet för en stor andel elever senaste läsåret och sökt förklaringar till detta. I övrigt har rektorn inte kunnat identifiera några mönster som tyder på avvikelser i bedömning och betygssättning i något ämne eller hos någon enskild lärare.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning och ser till att de använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av insänd information samt intervjuer med rektorn och personalen framgår att rektorn organiserar samverkan kring bedömning och betygssättning på flera sätt. Rektorn ser till att lärarna avsätter tid för sambedömning och bedömningsdiskussioner vid flera tillfällen under läsåret. De nationella proven i årskurs 3 sambedömer mentorerna i årskurs 1–3 och de nationella proven i årskurs 6 sambedömer lärarna som undervisar i årskurs 4–6 och har behörighet för det aktuella ämnet. Lärarna sambedömer även Skolverkets bedömningsstöd och de olika screeningar som genomförs regelbundet. Såväl inför klassavstämningarna som inför betygssättning ser rektorn till att lärarna har schemalagd reflektionstid då de diskuterar bedömningar och betyg i syfte att säkerställa likvärdigheten. Lärarna diskuterar även bedömning och betygssättning inför utvecklingssamtal samt vid sina olika möten. Lärarna uppger dessutom att de, utöver de regelbundna möten som nämns ovan, har schemalagd gemensam planeringstid varje vecka och då hinner diskutera många frågor, bland annat bedömningar. Lärarna i praktisk-estetiska ämnen som saknar ämneskollegor på skolan träffar ämneskollegor från andra skolor i kommunen två gånger per termin för att bland annat diskutera bedömning i syfte att nå likvärdighet. De har även skapat gemensamma bedömningsuppgifter i vissa ämnen. De lokala arbetsplanerna bidrar också till likvärdighet i bedömning, då de förutom att innehålla riktlinjer för undervisningens innehåll och upplägg även tar upp hur elevernas kunskaper ska bedömas. Även elevhälsans personal bidrar till arbetet med att säkerställa att bedömningar och betygssättning är likvärdiga, dels genom att delta i diskussioner och sambedöm-

ning och dels genom att de kan vara behjälpliga när elever behöver få visa sina kunskaper på alternativa sätt. Rektorn följer upp samverkan kring bedömningar och betygssättning genom att antingen delta i de olika möten där detta görs eller ta del av dokumentationen av mötena.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

X Ola Rydkvist

Föredragande
Signerat av: Ola Rydkvist

I handläggningen av ärendet har även utredaren Verica Stojanovic medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor samt biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 30 och 31 januari 2024. Besöket genomfördes av Verica Stojanovic och Ola Rydkvist.

Tolvåkerskolan F–6 är en kommunal skola i Kävlinge kommun som har 149 elever i årskurs 1–6.